

Blodfattig teater

Liker du modernisert Ibsen, er *Orgie* noe for deg. Liker du Pasolini, foreslår jeg at du ser en film i stedet.

Av Elisabeth Leinslie

Torshovteatret: *Orgie*

Manus: Pier Paolo Pasolini

Regi: Runar Hodne

Med: Andrine Sæther, Kaia Varjord, Trond Espen Seim, Jon Øigarden

La oss gå tilbake temmelig nøyaktig 30 år. Pier Paolo Pasolini (manusforfatter) blir funnet død og maltraktert på en strand i Italia. Kvelden før plukket han opp en prostituert gutt. 7 år før dette, i 1968, blir Pasolini alvorlig syk. Med dødsangst oppetter ørene skriver han syv tragedier. Bl.a. *Orgie*. Et verk som speiler både Pasolinis destruktive dødsfabuleringer og seksualitetens demokratiserende potensial. Stykket er også en sterk kritikk av borgerskapets skampegede normalitetsforståelse.

Samfunnsrefser

Multikunstneren Pasolini tilhørte datidens avantgarde, og er først og fremst kjent som filmskaper. Ved å benytte filmen som poetisk språk refset han samfunnet. Spesielt sterkt var opprøret mot det ”borgerlige hykleri” og autoriteter. I *Orgie* foregår handlingen hjemme hos den øvre middelklassen. Bak lukkede dører spiller et ektepar (Andrine Sæther og Trond Espen Seim) ut sine sadomasochistiske fantasier. Deres verbale seksuallek tar oss med inn i en verden hvor sex forbindes med makt, vold, død, erkjennelse og grenseoverskridelser. Dette ekstremistiske erotiske eksperimentet åpner for et teater som ligger mellom ordet og kroppen – elementer som for Pasolini ble likestilt med ytringsfrihet og seksuell frihet.

Livet

Orgie oppfordrer til å tre ut av normalitetens kjedsomhet, og inn i et liv fylt med erotikk og lek. Samtidig fungerer det som kritikk av et konformitets-strebende samfunn. For dette samfunnet påfører individene en skadelig skamfølelse som fører inn i destruksjonen. Tragedien ender (og starter) da også med at mennesket som defineres som annerledes (Mannen) blir totalt ensomt, og begår selvmord.

Døden

Forestillingen er gjennomsyret av referanser til døden. Ekteparet spiller ut sine seksuelle fantasier for å glemme og venne seg til døden. I tillegg spiller Jon Øigarden Mannen som død. Han fremtrer som en slags Harlekin (tragi-komisk klovn) som stadig kommer med mer eller mindre vellykkede innspill fra sidelinjen. Bortsett fra at denne rollen peker på dødens konstante nærvær, ser jeg ikke at den tilfører stykket noe særlig. Han fungerer godt som et tredje lag i historien i sekvensene uten tekst. Da får han en tydelig funksjon og mening. Dessverre er det få slike sekvenser.

Reduksjon

Forestillingen *Orgie* reduserer Pasolinis poesi til klassisk realisme. Teksten er tvunget inn i en ibsensnk-realistisk tvangstrøye, og den slipper aldri taket. Teksten skriker konstant etter et mer utagerende og abstrahert scenisk uttrykt.

Stikk i strid med forfatterens kunstneriske standpunkt og sjanger, går regien altså i bluferdighetsfellen. Vi tror ikke på disse stive personene. De verken utfordrer eller ryster publikum. Det hele blir for stivt og pent og pyntelig. Forestillingen ender i en beskjedenhet som ikke kler teksten.

Torshovgruppens versjon av *Orgie* er med andre ord verken provoserende eller spekulativ, men en blodfattig og altfor anstendig tragedie. De kunstnerisk ansvarlige har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til samtidens utvikling, som særpreges av at seksualitet og vold i økende grad er en del av vår offentlige sfære. Der man forventer sjokk, avsky og ettertanke (det er tross alt Pasolini) sitter man igjen med følelsen av å bivåne et monotont historiespill. Og det var vel ikke meningen?

Anmeldelsen er basert på generalprøven.